

EBH/312/2015

Év

2015

Védett tulajdonság:

Fogyatékoság

Diszkrimináció területe

Közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A kérelmező azzal a panasszal fordult a hatósághoz, hogy a megyei jogú város önkormányzatának fenntartásában álló háziiorvosi rendelőbe - ahol új háziorvosát akarta felkeresni - mozgáskorlátozottsága miatt csak szülei segítségével, és nehézségek árán tudott bejutni, mivel az nem akadálymentes. Előadta, hogy nincs mozgáskorlátozottak számára fenntartott parkoló, a parkoló burkolata annyira töredezett, hogy a guruló járókeretet nehezen lehet rajta tolni, a bejárat szűk, lépcsők, lengőajtó, és egy pad is nehezíti a bejutást.

Kérelmező igazolta védett tulajdonságát (fogyatékoságát), azt, hogy tartózkodási helye az adott városban van, és becsatolta a háziorvos igazolását arról, hogy kérelmező a páciense, és a panaszban megjelölt napon megjelent a rendelésén a szóban forgó háziiorvosi rendelőben.

Az önkormányzat az eljárásban elismerte, hogy a háziorvosi rendelő nem akadálymentes. Arra hivatkozott, hogy az egyenlő bánásmód követelményét nem volt köteles betartani, mivel amikor az érintett épület épült, illetve egészségügyi szolgáltatás nyújtására kialakításra került, még nem volt hatályban sem a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.), sem az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.). Azóta pedig nem került sor olyan jellegű építési munkára, tervezési folyamatra, amely akadálymentesítési kötelezettséget vont volna maga után. Álláspontja szerint tehát nem kötelezi jogszabály az önkormányzatot az akadálymentesítésre, ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a Fot-ból kikerült a közintézmények kötelezően elvégzendő akadálymentesítésének határideje. Az önkormányzat emellett tájékoztatta a hatóságot, hogy 2016-os fejlesztési elképzelései között szerepel az orvosi rendelőnek a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében történő felújítása, továbbá, hogy a fentebb hivatkozott jogszabályok hatálybalépését követően épült, illetve teljes körűen felújított intézményei vonatkozásában biztosítja az akadálymentes használatot, számos pályázaton részt vett az akadálymentesítés érdekében, ugyanakkor utalt arra is, hogy az ingatlanok teljes körű akadálymentesítése jelentős anyagi terhet ró az önkormányzatra.

A hatóság jelen ügyben azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont önkormányzat a kérelmezővel szemben fogyatékoságával összefüggésben megsértette-e az egyenlő bánásmód követelményét, ennek körében azt is, hogy elkövetett-e mulasztásban megnyilvánuló jogsértést, illetve hogy teljesítette-e a kérelmezővel, mint fogyatékos személlyel szemben ráháruló jogszabályi kötelezettségeket.

Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont önkormányzat maga is elismerte, hogy az orvosi rendelő épülete nem akadálymentes, és azt sem vitatta, hogy nincs kialakítva a fogyatékos személyek számára parkoló, a hatóság megállapította, hogy a fogyatékos (mozgáskorlátozott) személyek – köztük kérelmező - számára nem biztosított az adott közszolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés.

A fogyatékos személyek esélyegyenlőségét biztosító rendelkezések megsértése az egyenlő bánásmód megsértését eredményezi. Az Ebktv. 8. §-ában foglaltakat a Fot-tal, mint ágazati jogszabállyal összhangban alkalmazva kimondható, hogy amennyiben az arra kötelezettek nem biztosítják a fogyatékos személyek közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférését, megsértik az egyenlő bánásmód követelményét.

A Fot. 7/A. § (1) bekezdése világosan előírja, hogy biztosítani kell a fogyatékos személyek számára a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Az adott egészségügyi szolgáltatás (házi orvosi ellátás) közszolgáltatásnak minősül, melyet a *Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény* alapján az önkormányzat köteles biztosítani.

A Fot. a 2007. április 1-én már működő közszolgáltatások vonatkozásában 2007. május 1-vel kezdődő hatállyal határidőket állapított meg az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósítására. 2014. január 1-től – az addigra egyébként már lejárt - határidőket megállapító rendelkezések hatályukat veszítették.

A hatóság jogértelmezése szerint az, hogy az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósítására előírt, már egyébként is lejárt határidőket kivették a jogszabályból, nem jelentheti azt, hogy a jogszabályban foglaltaknak a jövőben már nem kell eleget tenni, vagy tetszőleges időpontban lehetne azoknak eleget tenni, hanem éppen azt jelenti, hogy a jogszabályban előírtakat most már mindenféle halasztás nélkül biztosítani kell, függetlenül attól, hogy a közszolgáltatás mikor kezdte meg a működését.

A hatóság ezért nem fogadta el az önkormányzat azon kimentését, hogy az adott rendelők még az egyenlő esélyű hozzáférést előíró jogszabályok hatálybalépését megelőzően kerültek kialakításra, illetve azt sem, hogy a törvényben nem szerepel határidő az egyenlő esélyű hozzáférés, illetve az akadálymentesítés megvalósítására. A hatóság ugyanakkor azt sem tudja kimentésként elfogadni, hogy egyébként az önkormányzat komoly erőfeszítéseket tesz, és eredményeket ér el az akadálymentesítés terén. A fogyatékos személyek számára kialakított parkoló hiánya vonatkozásában az önkormányzat egyáltalán nem tett nyilatkozatot, annak hiányát nem vitatta, ennek kapcsán kimentésként semmire nem hivatkozott.

A hatóság megállapította, hogy az önkormányzat jogszabályi kötelezettsége ellenére nem biztosította a kérelmezőnek a háziorvosi ellátáshoz, mint közszolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést, és ezzel kérelmezővel szemben fogyatékoságával összefüggésben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A hatóság szankcióképpen kötelezte az önkormányzatot, hogy szüntesse meg a jogsértő állapotot, és a háziorvosi rendelő akadálymentesítésével és a fogyatékos személyek számára megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításával - biztosítsa kérelmező számára a háziorvosi szolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést, és ezt a hatóság felé rehabilitációs szakmérnök által kiállított okirattal igazolja. A hatóság a kötelezettség teljesítésére egy éves határidőt állapított meg.

A határozat bírósági felülvizsgálatát egyik fél sem kérte.

2015. június 1.